

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Αιτώ την Ευκλείδεια Γεωμετρία

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα
Έρευνας & Καινοτομίας

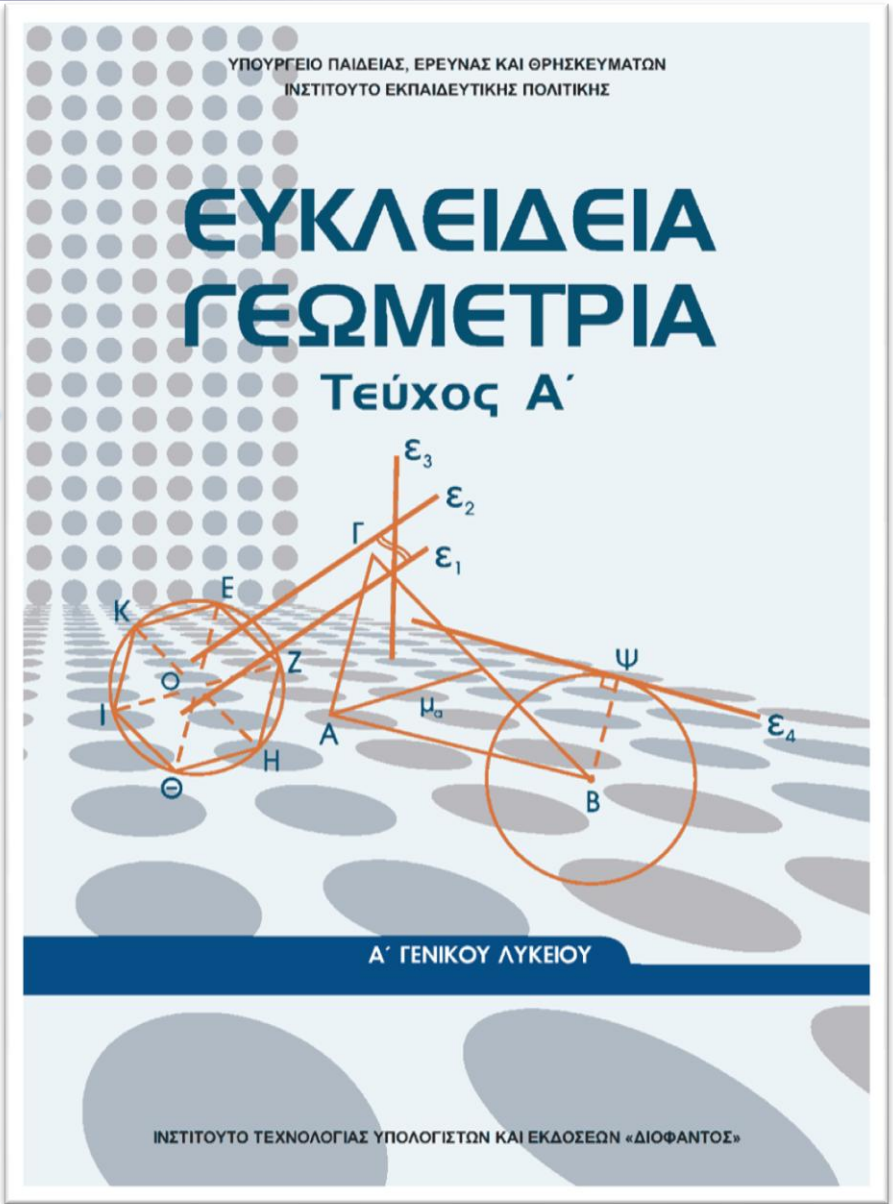
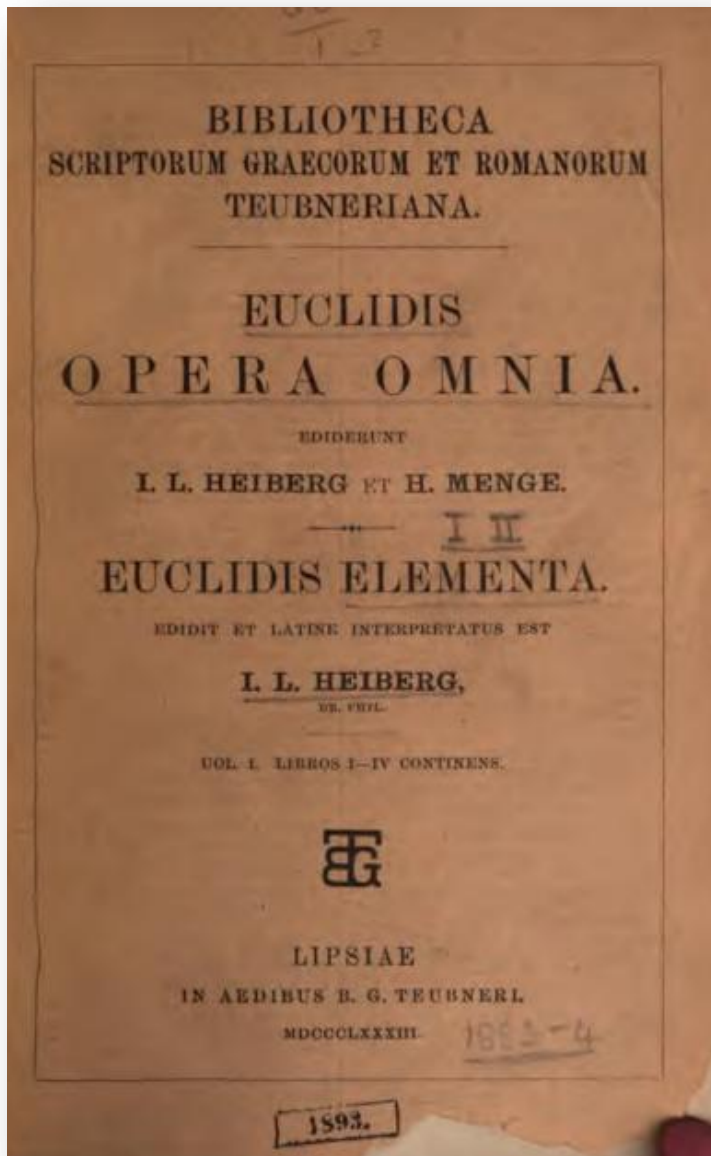

στη

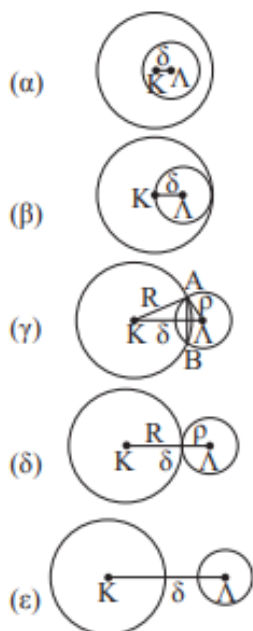
Δυναμική Ευκλείδεια Γεωμετρία

Μή εἶναι βασιλικήν ἀτραπόν ἐπί γεωμετρίαν

Πρόκλος, Σχόλια στο πρώτο βιβλίο των Στοιχείων 68,13-17

από τον Ευκλείδη... στο Ι.Ε.Π

Σχήμα 62

► **Κύκλοι χωρίς κοινά σημεία**

- i) Ο κύκλος (Λ, ρ) βρίσκεται στο **εσωτερικό** του (K, R) , αν και μόνο αν $\delta < R - \rho$ (σχ.62α).
- ii) Οι κύκλοι (K, R) και (Λ, ρ) βρίσκεται ο ένας στο **εξωτερικό** του άλλου, αν και μόνο αν $\delta > R + \rho$ (σχ.62ε).

► **Εφαπτόμενοι κύκλοι**

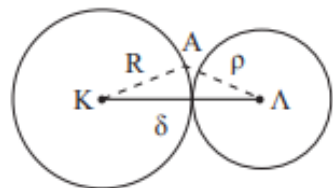
- i) Οι κύκλοι **εφάπτονται εσωτερικά**, δηλαδή έχουν ένα κοινό σημείο και ο κύκλος (Λ, ρ) βρίσκεται στο εσωτερικό του (K, R) , αν και μόνο αν $\delta = R - \rho$ (σχ.62β).
- ii) Οι κύκλοι **εφάπτονται εξωτερικά**, δηλαδή έχουν ένα κοινό σημείο και ο ένας βρίσκεται στο εξωτερικό του άλλου, αν και μόνο αν $\delta = R + \rho$ (σχ.62δ).

Το κοινό σημείο δύο εφαπτόμενων κύκλων λέγεται **σημείο επαφής** και είναι σημείο της διακέντρου.

Πράγματι, αν το σημείο επαφής A (σχ.63) δεν είναι σημείο της διακέντρου, τότε από το τρίγωνο $AK\Lambda$ έχουμε $K\Lambda < KA + A\Lambda$, δηλαδή $\delta < R + \rho$, που είναι άτοπο.

► **Τεμνόμενοι κύκλοι**

Οι κύκλοι **τέμνονται**, δηλαδή έχουν **δύο** κοινά σημεία, αν και μόνο αν $R - \rho < \delta < R + \rho$ (σχ.62γ). Το ευθύγραμμο τμήμα AB που ενώνει τα κοινά σημεία λέγεται **κοινή χορδή** των δύο κύκλων. Ισχύει το επόμενο θεώρημα.

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM
TEUBNERIANA.

EUCLIDIS
OPERA OMNIA.

EDIDERUNT

I. L. HEIBERG ET H. MENGE.

I II
EUCLIDIS ELEMENTA.

EDIDIT ET LATINE INTERPRETATUS EST

I. L. HEIBERG,
DE. VIPL.

VOL. I. LIBROS I-IV CONTINENS.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXIII.

1893.

**Τα Στοιχεία του Ευκλείδη
μπορούν να διαβαστούν
ως οδηγίες στην κατασκευή:**

ενός ισοπλεύρου τριγώνου (I.1)

διχοτόμου γωνίας (I.9)

διχοτόμησης ευθυγράμμου τμήματος (I.10)

κάθετης σε σημείο μιας ευθείας (I.11)

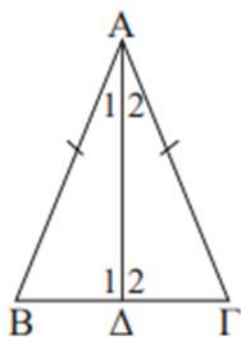
κάθετης σε ευθεία από σημείο εκτός αυτής (I.12)

παράλληλης σε ευθεία από σημείο εκτός αυτής (I.31)

εφαπτομένης από σημείο εκτός του κύκλου (III.17)

εγγεγραμμένου κύκλου τριγώνου (IV.4)

περιγεγραμμένου κύκλου τριγώνου (IV.5)

Σχήμα 12

ΠΟΡΙΣΜΑ Ι

Σε κάθε ισοσκελές τρίγωνο:

- Οι προσκείμενες στη βάση γωνίες είναι ίσες.
- Η διχοτόμος της γωνίας της κορυφής είναι διάμεσος και ύψος.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Έστω ισοσκελές τρίγωνο $AB\Gamma$ με $AB = A\Gamma$ (σχ.12).

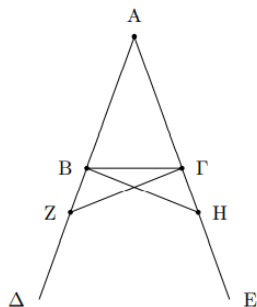
Φέρουμε τη διχοτόμο του $A\Delta$. Τα τρίγωνα $A\Delta B$ και $A\Delta \Gamma$ έχουν $AB = A\Gamma$, $A\Delta$ κοινή και $\hat{A}_1 = \hat{A}_2$ (ΠΓΠ), επομένως είναι ίσα, οπότε $\hat{B} = \hat{\Gamma}$.

Από την ίδια ισότητα τριγώνων προκύπτει ότι $B\Delta = \Delta\Gamma$, οπότε η $A\Delta$ είναι διάμεσος και $\hat{\Delta}_1 = \hat{\Delta}_2$. Από την τελευταία ισότητα και επειδή $\hat{\Delta}_1 + \hat{\Delta}_2 = 180^\circ$ προκύπτει ότι $\hat{\Delta}_1 = \hat{\Delta}_2 = 90^\circ$, οπότε συμπεραίνουμε ότι το $A\Delta$ είναι ύψος του τριγώνου.

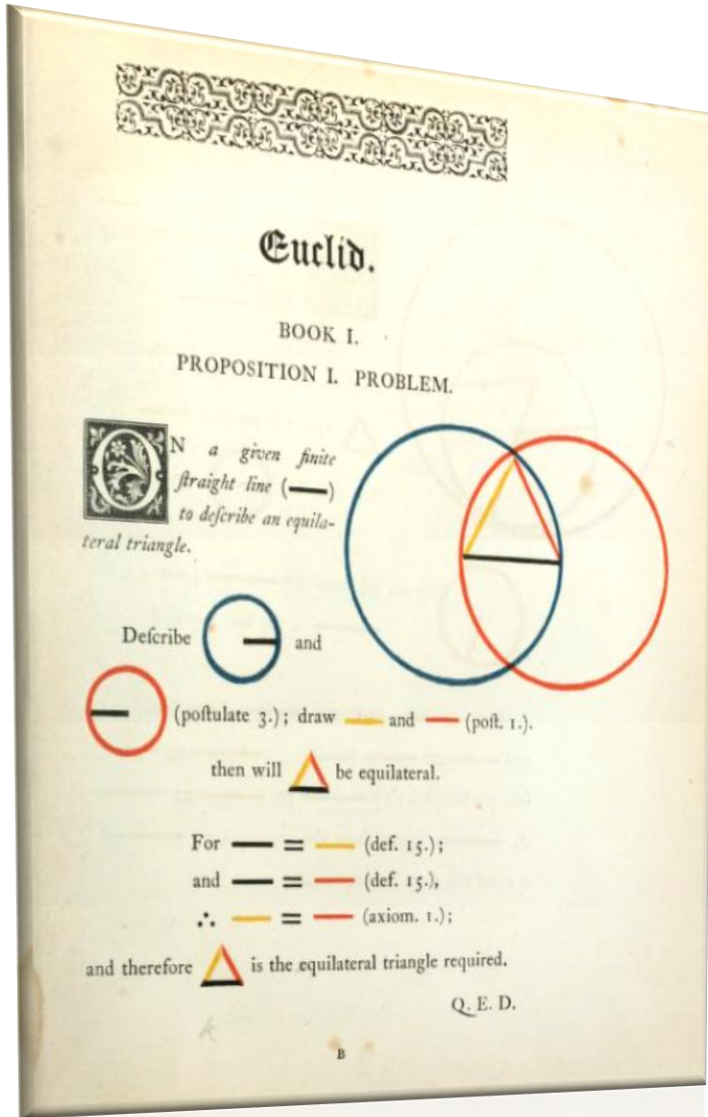

Α'.ε'

Γών ισοσκελών τριγώνων αί πρὸς τῇ βάσει γωνίαί ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν, καὶ προσεκβληθεισῶν τῶν ἴσων εὐθειῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαί ἴσαι ἀλλήλαις ἔσσονται.

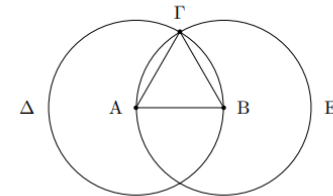

Ἐστω τρίγωνον ἰσοσκελὲς τὸ $AB\Gamma$ ἔσθ' ἔχον τὴν AB πλευρὰν τῇ $A\Gamma$ πλευρᾷ, καὶ προσεκβλήσθωσαν ἐπ' εὐθείας ταῖς AB , $A\Gamma$ εὐθεῖαι αἱ $B\Delta$, ΓE : λέγω, ὅτι ἡ μὲν ὑπὸ $AB\Gamma$ γωνία τῇ ὑπὸ AGB ἴση ἐστίν, ἡ δὲ ὑπὸ $\Gamma B\Delta$ τῇ ὑπὸ $B\Gamma E$.

A'.α'

Ἐπί τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης τρίγωνον ἰσόπλευρον συστήσασθαι.
Ἐστω ἡ δοθείσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἡ AB.
Δεῖ δὴ ἐπὶ τῆς AB εὐθείας τρίγωνον ἰσόπλευρον συστήσασθαι.

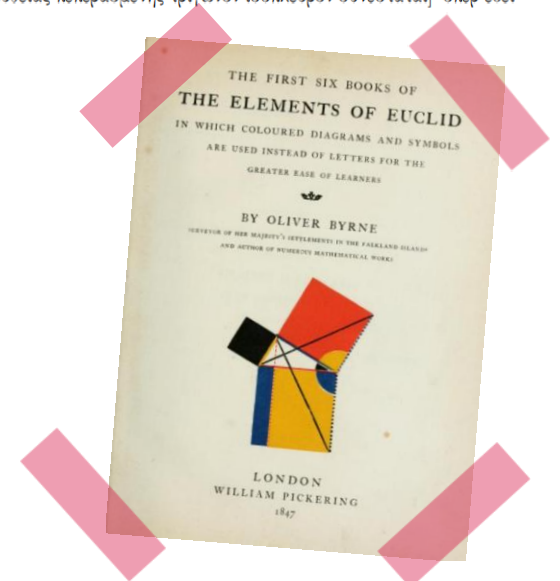

Κέντρῳ μὲν τῷ A διαστήματι δὲ τῷ AB κύκλος γεγράφθω ὁ ΒΓΔ, καὶ πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ B διαστήματι δὲ τῷ BA κύκλος γεγράφθω ὁ ΑΓΕ, καὶ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου, καθ' ὃ τέμνουσιν ἀλλήλους οἱ κύκλοι, ἐπὶ τὰ A, B σημεία ἐπεζεύχθωσαν εὐθεῖαι αἱ ΓΑ, ΓΒ.

Καὶ ἐπεὶ τὸ A σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΓΔΒ κύκλου, ἴση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ AB· πάλιν, ἐπεὶ τὸ B σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΓΑΕ κύκλου, ἴση ἐστὶν ἡ ΒΓ τῇ BA. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΓΑ τῇ AB ἴση· ἑκατέρα ἄρα τῶν ΓΑ, ΓΒ τῇ AB ἐστὶν ἴση. τὰ δὲ τῶν αὐτῶν ἴσα καὶ ἀλλήλους ἐστὶν ἴσα· καὶ ἡ ΓΑ ἄρα τῇ ΓΒ ἐστὶν ἴση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ΓΑ, AB, ΒΓ ἴσαι ἀλλήλους ἐστὶν.

Ἰσόπλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον, καὶ συνέσταται ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης τῆς AB.

[Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας πεπερασμένης τρίγωνον ἰσόπλευρον συνέσταται] ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ένα (02) παράδειγμα(τα)

ΘΕΩΡΗΜΑ ΙΙΙ (Αντίστροφο του Πυθαγορείου)

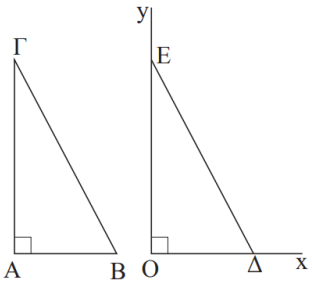
Αν σε τρίγωνο ΑΒΓ ισχύει $AB^2 + AG^2 = BG^2$, τότε $\hat{A} = 1\text{L}$.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Πάνω στις πλευρές Οx, Οy ορθής γωνίας xOy θεωρούμε αντίστοιχα τμήματα ΟΔ = ΑΒ και ΟΕ = ΑΓ. Επειδή το τρίγωνο ΟΔΕ είναι ορθογώνιο σύμφωνα με το Πυθαγόρειο θεώρημα και την υπόθεση, έχουμε

$$\Delta E^2 = O\Delta^2 + O E^2 = A B^2 + A \Gamma^2 = B \Gamma^2.$$

Άρα ΔΕ = ΒΓ. Επομένως τα τρίγωνα ΑΒΓ και ΟΔΕ είναι ίσα, γιατί έχουν και τις τρεις πλευρές ίσες, οπότε θα είναι $\hat{A} = \hat{O} = 1\text{L}$, που είναι το ζητούμενο.

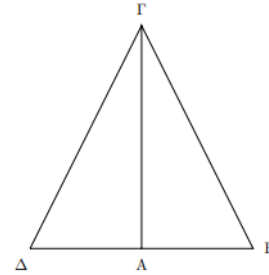

Σχήμα 3

Α'.μη'

Εάν τριγώνου το από μιάς των πλευρών τετράγωνον ἴσον ἢ τοῖς ἀπό τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἢ περιχομένη γωνία ὑπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὀρθή ἐστίν.

Τριγώνου γάρ τοῦ ΑΒΓ τὸ ἀπὸ μιάς τῆς ΒΓ πλευρᾶς τετράγωνον ἴσον ἔστω τοῖς ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ πλευρῶν τετραγώνοις· λέγω, ὅτι ὀρθή ἐστίν ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία.

Ἦχθω γάρ ἀπὸ τοῦ Α σημεῖου τῆ ΑΓ εὐθεία πρὸς ὀρθὰς ἡ ΑΔ καὶ κείσθω τῆ ΒΑ ἴση ἢ ΑΔ, καὶ ἐπεζεύχθω ἡ ΔΓ. ἐπεὶ ἴση ἐστίν ἡ ΔΑ τῆ ΑΒ, ἴσον ἐστὶ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΔΑ τετράγωνον τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνω. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΑΓ τετράγωνον· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΔΑ, ΑΓ τετράγωνα ἴσα ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ τετραγώνοις· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΔΑ, ΑΓ ἴσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΔΓ· ὀρθή γάρ ἐστίν ἡ ὑπὸ ΔΑΓ γωνία· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ ἴσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ· ὑπόκειται γάρ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΔΓ τετράγωνον ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνω· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΔΓ τῆ ΒΓ ἐστίν ἴση· καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστίν ἡ ΔΑ τῆ ΑΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΑΓ, δύο δὴ αἱ ΔΑ, ΑΓ δύο τοῖς ΒΑ, ΑΓ ἴσαι εἰσὶν· καὶ βάσεις ἡ ΔΓ βάσει τῆ ΒΓ ἴση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΑΓ γωνία τῆ ὑπὸ ΒΑΓ [ἐστίν] ἴση, ὀρθή δὲ ἡ ὑπὸ ΔΑΓ· ὀρθή ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ.

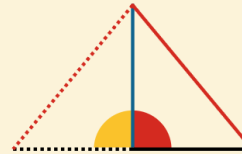
Εάν ἄρα τριγώνου τὸ ἀπὸ μιάς των πλευρῶν τετράγωνον ἴσον ἢ τοῖς ἀπὸ των λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἢ περιχομένη γωνία ὑπὸ των λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὀρθή ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

PROPOSITION XLVIII. THEOREM.

Qf the square of one side (red) of a triangle is equal to the squares of the other two sides (blue and black), the angle (red) subtended by that side is a right angle.

Draw ..... ⊥ blue and = black (prs. 11. 3.)
and draw ..... also.

Since ..... = black (conf.).

$$\dots\dots^2 = \text{black}^2;$$

$$\therefore \dots\dots^2 + \text{blue}^2 = \text{black}^2 + \text{blue}^2,$$

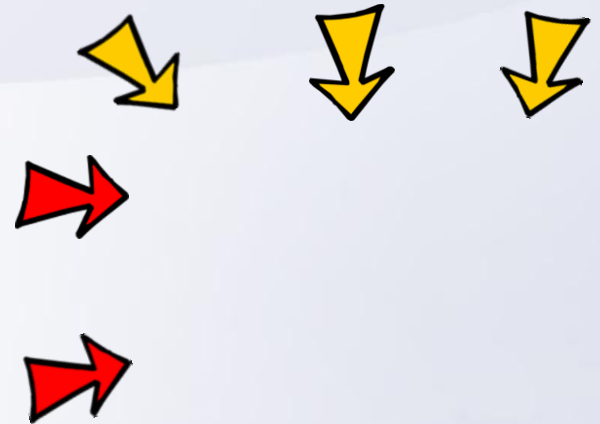
$$\text{but } \dots\dots^2 + \text{blue}^2 = \text{red}^2 \text{ (pr. 47.)},$$

$$\text{and } \text{black}^2 + \text{blue}^2 = \text{red}^2 \text{ (hyp.)}$$

$$\therefore \dots\dots^2 = \text{red}^2,$$

$$\therefore \dots\dots = \text{red};$$

$$\text{and } \therefore \text{yellow semi-circle} = \text{red semi-circle} \text{ (pr. 8.)},$$

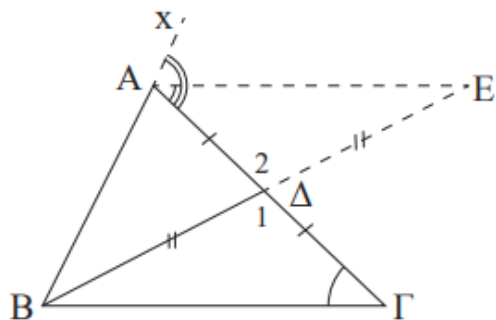
3.10 Σχέση εξωτερικής και απέναντι γωνίας

ΘΕΩΡΗΜΑ

Κάθε εξωτερική γωνία ενός τριγώνου είναι μεγαλύτερη από καθεμία από τις απέναντι γωνίες του τριγώνου.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Έστω τρίγωνο $AB\Gamma$. Φέρουμε τη διάμεσο $B\Delta$ (σχ.47) και στην προέκτασή της, προς το Δ , θεωρούμε σημείο E , ώστε $\Delta E = B\Delta$. Επειδή το E βρίσκεται στο εσωτερικό της γωνίας $\Gamma\hat{A}x$ έχουμε $\Gamma\hat{A}E < \Gamma\hat{A}x = \hat{A}_{εξ}$. Όμως τα τρίγωνα $B\Delta\Gamma$ και $E\Delta A$ είναι ίσα γιατί έχουν: $B\Delta = \Delta E$, $A\Delta = \Delta\Gamma$ και $\hat{\Delta}_1 = \hat{\Delta}_2$, οπότε $\hat{\Gamma} = \Gamma\hat{A}E$. Από την τελευταία ισότητα και την $\Gamma\hat{A}E < \hat{A}_{εξ}$ προκύπτει ότι $\hat{A}_{εξ} > \hat{\Gamma}$. Όμοια αποδεικνύεται ότι και $\hat{A}_{εξ} > \hat{B}$.

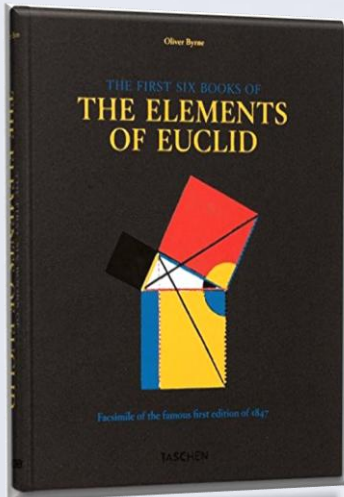

Σχήμα 47

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

- i) Κάθε τρίγωνο έχει το πολύ μια γωνία ορθή ή αμβλεία.
- ii) Το άθροισμα δύο γωνιών κάθε τριγώνου είναι μικρότερο των 180° .

PROPOSITION XX. THEOREM.

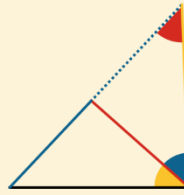

NY two sides and of a triangle taken together are greater than the third side ().

Produce , and
make = (pr. 3.);
draw .

Then because = (conft.),

 = (pr. 5.)
 $\therefore$ $\square$ (ax. 9.)

$\therefore$ + $\square$ (pr. 19.)
and $\therefore$ + $\square$.

ΣΧΟΛΙΟ

Η συντομογραφία ΠΓΠ σημαίνει πλευρά, γωνία, πλευρά.

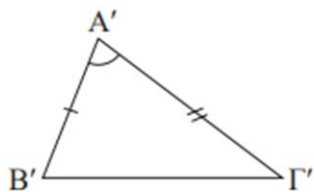
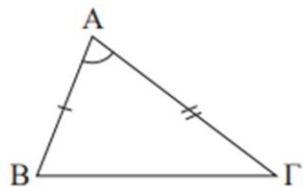
3.2 1ο Κριτήριο ισότητας τριγώνων

ΘΕΩΡΗΜΑ Ι (1ο Κριτήριο - ΠΓΠ)

Αν δύο τρίγωνα έχουν δύο πλευρές ίσες μία προς μία και τις περιεχόμενες σε αυτές γωνίες ίσες, τότε είναι ίσα.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Ας υποθέσουμε ότι τα τρίγωνα $AB\Gamma$ και $A'B'\Gamma'$ έχουν $AB = A'B'$, $A\Gamma = A'\Gamma'$ και $\hat{A} = \hat{A}'$ (σχ.11). Μετατοπίζουμε το τρίγωνο $A'B'\Gamma'$, ώστε το σημείο A' να ταυτιστεί με το A και η ημιευθεία $A'B'$ να ταυτιστεί με την AB . Επειδή $\hat{A} = \hat{A}'$ και η ημιευθεία $A'\Gamma'$ θα ταυτισθεί με την $A\Gamma$. Τότε, αφού $AB = A'B'$ και $A\Gamma = A'\Gamma'$, το σημείο B' ταυτίζεται με το B και το Γ' με το Γ . Επομένως τα δύο τρίγωνα συμπίπτουν, άρα είναι ίσα.

Σχήμα 11

9.2 Το Πυθαγόρειο θεώρημα

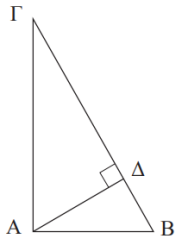
ΘΕΩΡΗΜΑ I

Σε κάθε ορθογώνιο τρίγωνο, το τετράγωνο μιας κάθετης πλευράς του είναι ίσο με το γινόμενο της υποτεινούςας επί την προβολή της πλευράς αυτής στην υποτεινούςα.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Έστω λοιπόν ένα ορθογώνιο τρίγωνο $AB\Gamma$ και Δ η προβολή της κορυφής A στην υποτεινούςα $B\Gamma$. Θέλουμε να αποδείξουμε ότι $AB^2 = B\Gamma \cdot B\Delta$ και $A\Gamma^2 = B\Gamma \cdot \Gamma\Delta$.

Για την πρώτη σχέση αρκεί να αποδείξουμε ότι $\frac{AB}{B\Delta} = \frac{B\Gamma}{AB}$, δηλαδή ότι τα τρίγωνα $AB\Gamma$ και $\Delta B A$ είναι όμοια, το οποίο ισχύει αφού $\hat{A} = \hat{\Delta} = 1\text{L}$ και η B είναι κοινή. Όμοια αποδεικνύεται και η σχέση $A\Gamma^2 = B\Gamma \cdot \Gamma\Delta$.

Σχήμα 2

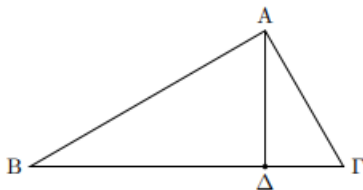

Ε'·η'

Έαν εν ορθογωνίω τριγώνω από της ὀρθῆς γωνίας ἐπὶ τὴν βάσιν κάθετος ἀχθῆι, τὰ πρὸς τῇ καθέτῳ τρίγωνα ὅμοιά ἐστι τῶ τε ὅλῳ καὶ ἀλλήλοις.

Έστω τρίγωνον ὀρθογώνιον τὸ $AB\Gamma$ ὀρθὴν ἔχον τὴν ὑπὸ $B A \Gamma$ γωνίαν, καὶ ἤχθῳ ἀπὸ τοῦ A ἐπὶ τὴν $B\Gamma$ κάθετος ἡ $A\Delta$. λέγω, ὅτι ὅμοιον ἐστὶν ἑκάτερον τῶν $AB\Delta$, $A\Delta\Gamma$ τριγώνων ὅλῳ τῷ $AB\Gamma$ καὶ ἔτι ἀλλήλοις.

Ἐπεὶ γὰρ ἴση ἐστὶν ἡ ὑπὸ $B A \Gamma$

τῇ ὑπὸ $A\Delta B$ ὀρθῇ γὰρ ἑκατέρω· καὶ κοινὴ τῶν δύο τριγώνων τοῦ τε $AB\Gamma$ καὶ τοῦ $AB\Delta$ ἡ πρὸς τῷ B , λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ $A\Gamma B$ λοιπὴ τῇ ὑπὸ $B A \Delta$ ἐστὶν ἴση· ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ $AB\Gamma$ τρίγωνον τῷ $AB\Delta$ τριγώνῳ. Ἔστιν ἄρα ὡς ἡ $B\Gamma$ ὑποτεινούςα τὴν ὀρθὴν τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου πρὸς τὴν $B A$ ὑποτεινούςαν τὴν ὀρθὴν τοῦ $AB\Delta$ τριγώνου, οὕτως αὐτὴ ἡ AB ὑποτεινούςα τὴν πρὸς τῷ Γ γωνίαν τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου πρὸς τὴν $B\Delta$ ὑποτεινούςαν τὴν ἴσην τὴν ὑπὸ $B A \Delta$ τοῦ $AB\Delta$ τριγώνου, καὶ ἔτι ἡ $A\Gamma$ πρὸς τὴν $A\Delta$ ὑποτεινούςαν τὴν πρὸς τῷ B γωνίαν κοινήν τῶν δύο τριγώνων. τὸ $AB\Gamma$ ἄρα τρίγωνον τῷ $AB\Delta$ τριγώνῳ ἰσογώνιον τέ ἐστι καὶ τὰς περὶ τὰς ἴσας γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον ἔχει. ὅμοιον ἄρα [ἐστὶ] τὸ $AB\Gamma$ τρίγωνον τῷ $AB\Delta$ τριγώνῳ. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ τῷ $A\Delta\Gamma$ τριγώνῳ ὅμοιον ἐστὶ τὸ $AB\Gamma$ τρίγωνον· ἑκάτερον ἄρα τῶν $AB\Delta$, $A\Delta\Gamma$ [τριγώνων] ὅμοιον ἐστὶν ὅλῳ τῷ $AB\Gamma$.

ΘΕΩΡΗΜΑ II (Πυθαγόρειο)

Σε κάθε ορθογώνιο τρίγωνο, το άθροισμα των τετραγώνων των κάθετων πλευρών του είναι ίσο με το τετράγωνο της υποτεινούςας.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Θέλουμε δηλαδή (σχ.2) να αποδείξουμε ότι

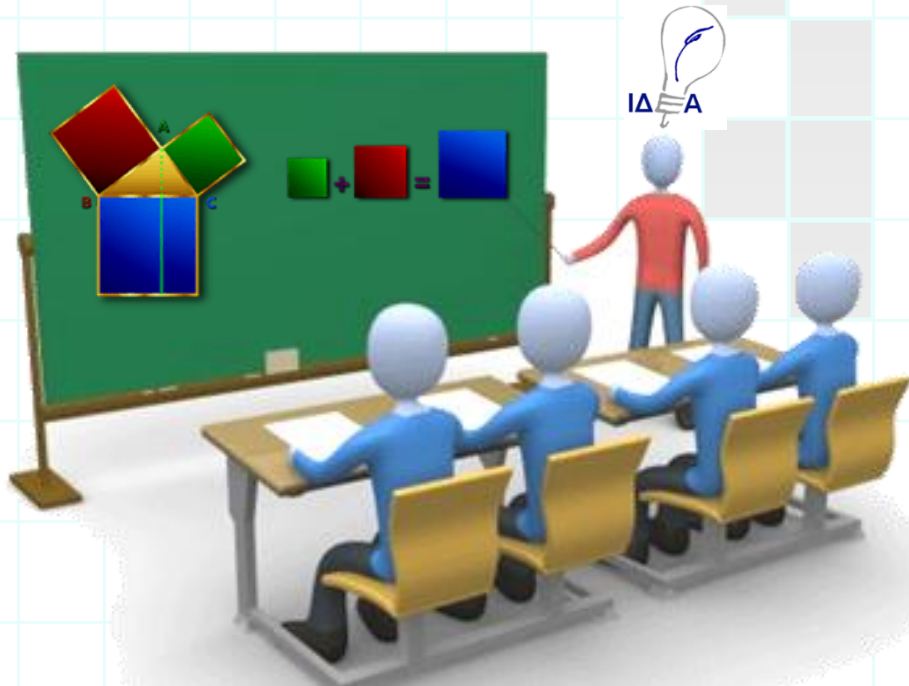
$$AB^2 + A\Gamma^2 = B\Gamma^2 \text{ ἢ } \alpha^2 = \beta^2 + \gamma^2$$

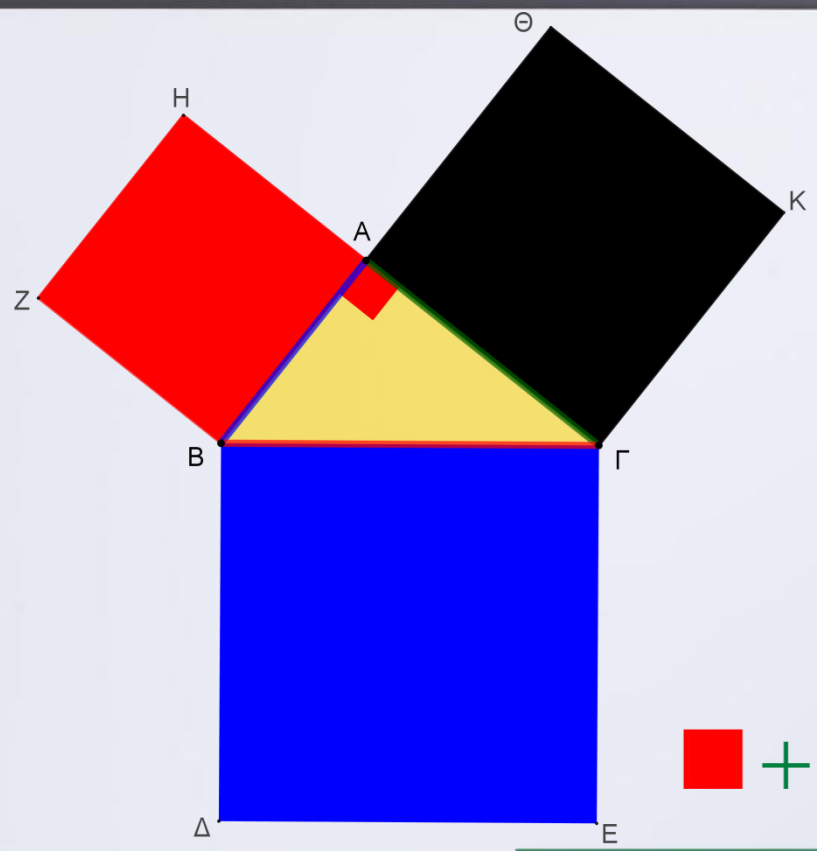
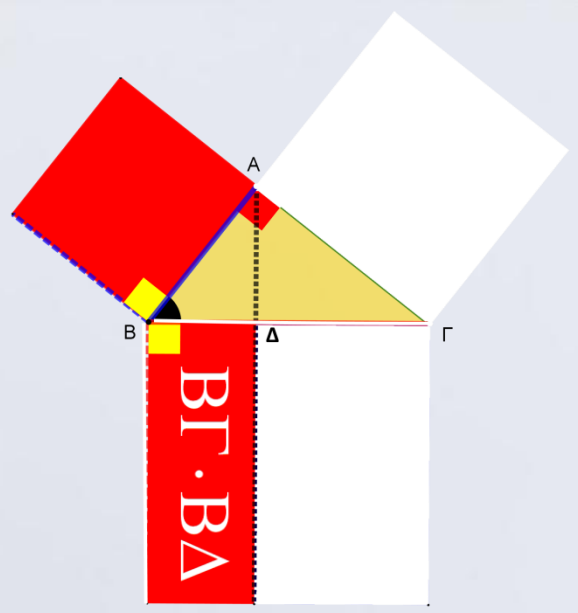
Σύμφωνα με το προηγούμενο θεώρημα έχουμε:

$$AB^2 = B\Gamma \cdot B\Delta \text{ και } A\Gamma^2 = B\Gamma \cdot \Gamma\Delta.$$

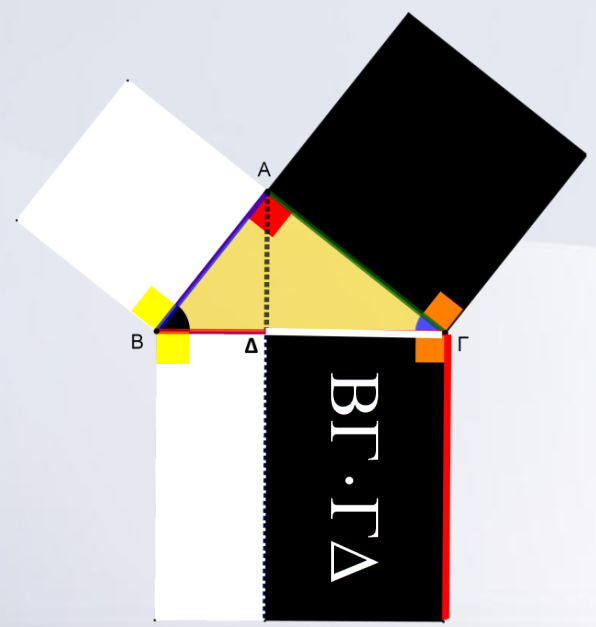
Με πρόσθεση των ισοτήτων κατά μέλη προκύπτει ότι:

$$\begin{aligned} AB^2 + A\Gamma^2 &= B\Gamma \cdot B\Delta + B\Gamma \cdot \Gamma\Delta = \\ B\Gamma(B\Delta + \Gamma\Delta) &= B\Gamma \cdot B\Gamma = B\Gamma^2. \end{aligned}$$

 + =

**ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Α΄, Β΄ ΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2020-2021**

Κεφ. 12^ο: Ευθείες και επίπεδα στο χώρο

- 12.1. Εισαγωγή
- 12.2. Η έννοια του επιπέδου και ο καθορισμός του
- 12.3. Σχετικές θέσεις ευθειών και επιπέδων

43

- 12.4. Ευθείες και επίπεδα παράλληλα – Θεώρημα του Θαλή
- 12.5. Γωνία δύο ευθειών – Ορθογώνιες ευθείες
- 12.6. Απόσταση σημείου από επίπεδο – Απόσταση δύο παραλλήλων επιπέδων

Πρόταση XI.8
Εάν δύο ευθείες είναι παράλληλες και η μια απο αυτές είναι κάθετη σε επίπεδο, τότε και η άλλη θα είναι κάθετη προς αυτό

έστω οι παράλληλες ευθείες $\Gamma\Delta$, AB με AB κάθετη σε επίπεδο

τότε θα είναι και η $\Gamma\Delta$ κάθετη σε αυτό

φέρνουμε την $B\Delta$

φέρνουμε την DE κάθετη στο $B\Delta$ και ίση με την AB

φέρνουμε την AE

την BE

και την AD

η γωνία $AB\Delta$ είναι ορθή, άρα και η γωνία $\Gamma\Delta B$ θα είναι ορθή

τότε τρίγωνο $AB\Delta =$ τρίγωνο $B\Delta E$

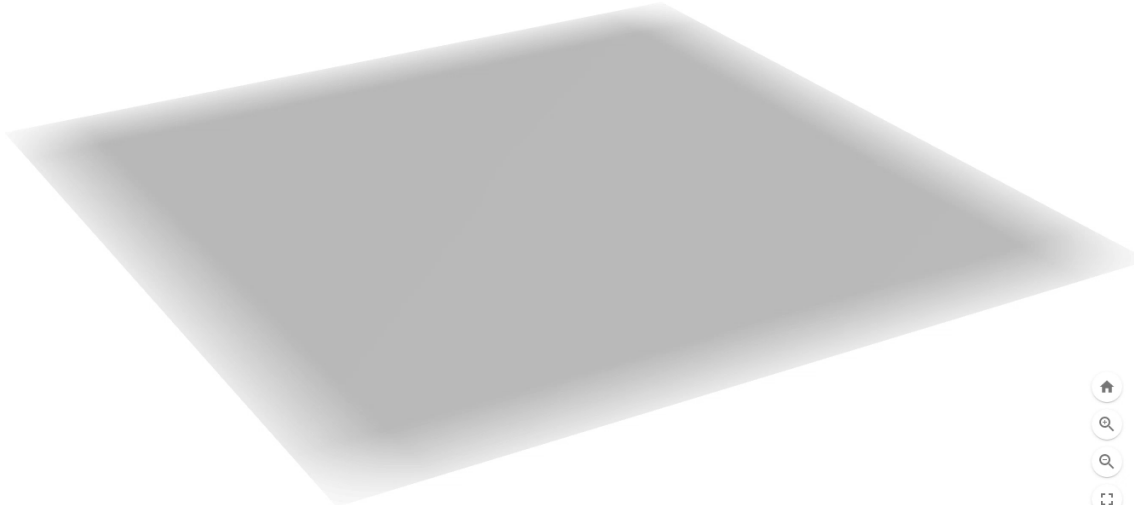
επομένως $AD = BE$

είναι τρίγωνο $A\Delta E =$ τρίγωνο ABE

άρα και η γωνία $A\Delta E$ είναι ορθή

οπότε η $E\Delta$ είναι κάθετη στο επίπεδο των AB και $\Gamma\Delta$

επομένως η $\Gamma\Delta$ είναι κάθετη στην ΔE , άρα και στο επίπεδο

The diagram shows a 3D perspective of a rectangular plane. A line segment, representing the line $\Gamma\Delta$, is drawn perpendicular to the plane. The plane is shaded to show its orientation in space. The line is drawn from a point on the plane, extending upwards and outwards, perpendicular to the plane's surface.

Ευχαριστώ

για την πρόβασή σας

